

REPUBLIKA SLOVENIJA

KABINET PREDSEDNIKA VLADE

Magnetogram ni lektoriran!

MAGNETOGRAM

NAGOVORA PREDSEDNIKA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE JANEZA JANŠE OB ODPRTJU RAZSTAVE »PRESEDOVANJE SLOVENIJE SVETU EVROPSKE UNIJE 2008«

Ljubljana, 4. september 2008

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Hvala lepa za besedo, hvala lepa za povabilo na ta dogodek in tudi za čast, da lahko ob tem spregovorim in na nek način to razstavo odprem. Zahvala tudi za to, da lahko govorim iz sence, običajno je ravno obratno. Obljubljam, da ne bom izkoriščal tega položaja za dolg govor. Želel bi pa vendarle ob tej zahvali vsem, ki ste sodelovali pri pripravi razstave, dodati tudi še enkrat zahvalo vsem, ki ste sodelovali pri pripravah in samem predsedovanju Slovenije Evropski uniji. Bil je to dogodek, projekt, ki zagotovo zasluži tudi obeležje, ali pa nek trajen spomin v obliki kot ga daje ta razstava. Na nek način je to tudi neka skromna zahvala vsem, ki ste vložili nešteto ur, dni, mesecev in tudi leta v uspeh samega projekta.

Pred nekaj meseci smo lahko prebrali v enem od uglednih nemških časopisov, v Frankfurter Allgemeine Zeitungu, da se bo v 21. stoletju pokazalo, kako bo Kitajska postala svetovna delavnica, Indija svetovna pisarna, Združene države svetovna trgovina oziroma market, Evropa pa svetovni muzej in da gre razvoj nekako v tej smeri. Jaz mislim, da tako daleč še nismo, da to tudi ni bilo mišljeno kot izjava, ki bi kakorkoli zmanjševala vrednost muzejskih predstavitev in muzejskih zbirk. Že to, kar je v tem času razstavljeno v Muzeju novejših zgodovine tukaj pred nami, je impozantno. Govori o tem, skozi kaj smo vse šli Slovenci v teh in preteklih generacijah v prejšnjem stoletju in tudi že v začetku 21. stoletja.

Če bi samo strnili te ključne dogodke in jih imeli kot predstavljene tudi v obliki stalnih muzejskih zbirk, potem bi morali to zgradbo verjetno bistveno, bistveno povečati. Želel pa bi vendarle, glede na to, da se danes spominjamo nekega projekta, ki postaja zgodovina, ki na nek način že sodi v neke prostore spomina, opozoriti na to, da se je ta projekt začel v okoliščinah, ki niso bile najboljše. Da je bilo pri izvedbi tega projekta manj enotnosti doma, kot smo si jo želeli ali pa kot smo jo doživeli recimo v nekaterih drugih zgodovinskih obdobjih. Da je neka skupina ljudi iz te države jeseni lanskega leta poslala po Evropi sporočilo, da bo predsedovanje Slovenije Evropski uniji pod to vlado predstavljalo nevarnost za Evropsko unijo. Da smo se s tem nekako spopadli, morda vložili še dodatne napore v to, da je bilo predsedovanje dejansko uspešno. In jaz mislim, da je bilo uspešno. Slovenija ni predstavljala nevarnosti za Evropsko unijo v času predsedovanja. Vse reakcije, ki smo jih dobili, so bile pozitivne. Tudi s tistih krovov, kjer zelo težko včasih slišiš kakšno pohvalo.

In to je bilo sprejeto, hvala bogu, tudi v Sloveniji. Danes tudi doma ni kakšne resne kritike slovenskega predsedovanja oziroma vodenja Evropske unije. Vendar pa tisti, ki so to sporočilo poslali po svetu in po Evropi, niso rekli nič ob tem. Nihče se ni opravičil, nihče ni pospravil pred svojim pragom. Nasprotno. Danes smo priča naporom, da se težko prigarano kredibilnost in tudi ugled Slovenije, tudi na podlagi dobrega vodenja Evropske unije, izniči z lažnimi obtožbami, s posredovanjem teh obtožb v tujino in z lansiranjem teh obtožb preko tujih medijskih hiš. Gre za iste kroge in očitno se bo to nadaljevalo tudi v prihodnje, dokler slovenska javnost ne bo enotno reagirala na takšna ravnanja.

Se opravičujem, da v ta otvoritveni govor vpletam tudi to dimenzijo, vendar je nekako to neizogibno. Glede na to, da se danes celotna država, namesto da bi se ukvarjala s tehtanjem ponudbe za prihodnja štiri leta, z ocenjevanjem programov, z ocenjevanjem tega, kdo ima boljše programe, boljše ideje, pa tudi boljše obete in kadrovske ponudbe za uresničevanje teh programov glede slovenske prihodnosti in da bi ljudje lahko normalno zbirali na podlagi tega tehtanja, se celotna Slovenija ukvarja z neko zgodbo, ki je bila prinešena v to dogajanje, ali pa v slovenski in evropski prostor, kot kukavičje jajce kot politična zgodba. Ko smo danes brali časopise za nazaj, smo videli, da je bila tudi vnaprej napovedana, in to zelo konkretno, in to ne v medijih, ki bi bili kakorkoli naklonjeni tej vladi, ki jih skoraj ni.

Toliko o tem. Še enkrat zahvala vsem, ki ste sodelovali pri razstavljanju te razstave. Kolikor smo prej že na Brdu lahko videli nekatere segmente, zelo dobro odraža to, kar se je dogajalo v času slovenskega predsedovanja Evropski uniji. V teh mesecih od zaključka tega projekta, ko lahko spremljamo tudi naslednje predsedstvo, to, kako se naslednje predsedstvo spopada z izzivi in težavami, ki nastajajo v Evropski uniji in v naši soseščini in ko Slovenija kot članica Evropske unije seveda tudi pri tem tvorno sodeluje, lahko še bolj objektivno delamo te primerjave in verjetno se boste vsi strinjali z mano, da je za to, kar je Slovenija naredila v času vodenja Evropske unije, ni treba nikomur med nami zardevati.

Ko gre za ta spomin na ta dogodek, je pomembno še nekaj. Slovenija je ravno v času, ko je vodila Evropsko unijo tudi vstopila v nek prostor, kjer so bile prej odpravljene notranje meje. Te table, ki so za mano, to na nek način simbolno izpričujejo. Pred dnevi smo imeli sestanek Sveta za Slovence v zamejstvu. Te termin se je nekoliko v letošnjem letu omehčal. Pravzaprav ni več meje. Zamejstvo obstaja v nekoliko bolj relativni obliki. Tam smo ugotavljali, da se pravzaprav še ne zavedamo v celoti, kakšna sprememba je to oziroma kakšen začetek velike spremembe je to. Ko prvič po desetletjih ali pa stoletjih dejansko nastajajo objektivni pogoji za to, da se slovenski kulturni prostor vzpostavi brez kakršnihkoli preprek in da nekatere ideje, ki so zaživele že v pomladnem letu 1848, končno postanejo meso in se realizirajo.

To je nekako šlo mimo nas, tudi zaradi tega, ker smo imeli na ramenih širše skrbi. Zdaj ta zavest ponovno prihaja k nam in ravno muzeji so tisto mesto, kjer lahko z neko objektivno predstavitvijo nekih dogodkov skozi čas ali pa preko takšnih predstavitev dogodkov skozi čas tudi najlažje primerjamo skozi različna obdobja in tudi vidimo, ali je bil v tem času napredek dosežen, ali ne. Jaz si upam trditi, čeprav bo to morda komu zvenelo malo neskromno, da je pomemben korak v tem smislu bil dosežen tudi v času slovenskega vodenja Evropske unije. Svojim kolegicam in kolegom v vladi, vsem, ki ste nosili ali pa so nosili glavno breme, se tudi ob tem dogodku za to zahvaljujem. Mislim, da smo skupaj naredili dobro delo in da bodo vsi, ki bodo lahko videli to zbirko v Muzeju novejših zgodovine, nek rahel občutek tega dobili tudi z ogledom te zbirke. Še enkrat hvala lepa.